

Spis treści

Wstęp	11
1. Jak jednoczyła się Europa - geneza integracji europejskiej	
- <i>Olga Barburska</i>	13
1.1. Znaczenie pojęcia integracji	14
1.2. Idea Europy a jedność Europy	15
1.2.1. Kształtowanie się europejskiej tożsamości	17
1.2.2. Ewolucja „idei Europy”	20
1.2.3. Kiedy narodziła się Europa?	25
1.3. Tendencje dezintegracyjne	27
1.4. Dorobek cywilizacji europejskiej	32
1.5. Rola Europy w dziejach świata	37
1.6. Zasługi i przewinienia Europy w świecie	39
1.7. Integracja europejska dzisiaj	43
Bibliografia	47
Część metodyczna	48
2. O solidarności i pokoju jako fundamencie współpracy państw, czyli jak powstała Unia Europejska - Aleksandra Borowicz	51
2.1. Od podziałów w Europie do integracji gospodarczej	52
2.2. W stronę Unii Europejskiej	54
2.3. Unia Europejska jako jednolita organizacja międzynarodowa	56
2.4. Fundamentalne zasady integracji europejskiej	57
Bibliografia	61
Część metodyczna	61
3. Kto, co i jak? O aktorach integracji europejskiej	
- <i>Joanna Stefaniak</i>	63
3.1. Ewolucja systemu instytucjonalnego UE	64
3.2. Charakterystyka instytucji UE	65
3.3. Podział kompetencji pomiędzy UE a jej państwa członkowskie	75
Bibliografia	80
Część metodyczna	81
4. Dostęp do dokumentów Rady Unii Europejskiej	
- <i>Anna Ogonowska</i>	85
4.1. Początki polityki jawności Rady Unii Europejskiej	86
4.2. Pierwsze regulacje Rady Unii Europejskiej dotyczące dostępu do dokumentów	88

4.3. Wpływ traktatu z Amsterdamu na dostęp do dokumentów Rady Unii Europejskiej	91
4.4. Wpływ traktatu lizbońskiego na dostęp do dokumentów Rady Unii Europejskiej	94
4.5. Dostęp do wyników głosowań, wyjaśnień do głosowań, oświadczeń	98
Bibliografia	103
Część metodyczna	106
5. Ochrona praw człowieka w Unii Europejskiej	
- <i>Aleksandra Szczerba-Zawada</i>	109
5.1. Strategia Unii Europejskiej w obszarze praw człowieka	110
5.2. Prawa człowieka w dorobku prawnym Unii Europejskiej	111
5.3. Prawa człowieka w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	115
5.4. Ochrona praw człowieka w Unii Europejskiej - zagadnienia wybrane	116
5.4.1. Prawa obywateli Unii	116
5.4.2. Prawa obywateli państw trzecich będących członkami rodziny obywateli Unii	118
5.4.3. Zakaz dyskryminacji	120
Bibliografia	123
Część metodyczna	124
6. Migracja a integracja (imigrantów) w Unii Europejskiej	
- w poszukiwaniu rozwiązania - <i>Marta Pachocka, Dominik Wach</i>	127
6.1. Unia Europejska a migracje międzynarodowe	128
6.1.1. Podstawowe pojęcia i definicje	128
6.1.2. Polityka UE i wybrani aktorzy w obszarze migracji	133
6.1.3. Sytuacja migracyjna w Unii Europejskiej a kryzys migracyjny i uchodźczy 2014+	136
6.2. Unia Europejska a integracja (imigrantów)	140
6.2.1. Definicja integracji immigrantów w dorobku prawnym i dokumentach oficjalnych Unii Europejskiej	141
6.2.2. Polityka integracyjna i działania integracyjne w dokumentach Unii Europejskiej	142
6.2.3. Unijne źródła finansowania integracji immigrantów	147
Bibliografia	149
Część metodyczna	153
7. Jeśli nie euro, to co? - <i>Magdalena Proczek</i>	161
7.1. Geneza i ewolucja strefy euro	162
7.2. Euro jako waluta międzynarodowa	171
7.3. Korzyści i szanse oraz koszty i zagrożenia wynikające z przyjęcia wspólnej waluty	173
7.4. Polska a strefa euro	177
Bibliografia	179
Część metodyczna	180

8. Rola budżetu Unii Europejskiej w finansowaniu procesu integracji europejskiej - Agnieszka Kłos	183
8.1. Pojęcie budżetu Unii Europejskiej	184
8.2. Wieloletnie ramy finansowe	185
8.3. Zasady budżetowe	186
8.4. Uchwalanie i realizacja budżetu Unii Europejskiej	188
8.5. Propozycje zmian struktury dochodów budżetu Unii Europejskiej	190
Bibliografia	195
Część metodyczna	197
 9. Swoboda przepływu towarów na rynku wewnętrznym Unii Europejskiej. Wspólna polityka handlowa UE - Ewa Latoszek, Wanda Dugiel	 199
9.1. Istota rynku wewnętrznego Unii Europejskiej	200
9.2. Proces tworzenia rynku wewnętrznego Unii Europejskiej	202
9.2.1. Zakaz stosowania na rynku wewnętrznym opłat o skutku równoważnym do cel	204
9.2.2. Środki o skutku równoważnym do ograniczeń ilościowych: zakaz wprowadzania	204
9.2.3. Wyłączenia od zakazu środków posiadających skutek równoważny do stosowania ograniczeń o charakterze ilościowym	205
9.3. Proces harmonizacji norm prawa krajowego w warunkach funkcjonowania rynku wewnętrznego Unii Europejskiej	206
9.4. Działania na rzecz zakończenia procesu tworzenia rynku wewnętrznego - bezpieczeństwo produktów na rynku wewnętrznym	207
9.5. Wspólna polityka handlowa Unii Europejskiej	211
9.5.1. Zmiany instytucjonalne w kształtowaniu wspólnej polityki handlowej Unii Europejskiej	211
9.5.2. Rola Unii Europejskiej w handlu międzynarodowym	212
9.5.3. Umowy handlowe Unii Europejskiej z państwami trzecimi	215
Bibliografia	222
Część metodyczna	226
 10. Młodzi przedsiębiorcy w Unii Europejskiej - Joanna Lubimow	 229
10.1. Swoboda przedsiębiorczości	230
10.1.1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy swobody przedsiębiorczości	231
10.1.2. Ograniczenie swobody działalności gospodarczej	232
10.2. Swoboda przedsiębiorczości w wybranych krajach Unii Europejskiej	234
10.2.1. Swoboda przedsiębiorczości na przykładzie Niemiec	234
10.2.2. Swoboda przedsiębiorczości na przykładzie Czech	238
10.2.3. Swoboda działalności w Rzeczypospolitej Polskiej	242
10.3. Fundusze europejskie jako źródło finansowania wydatków związanych z podjęciem i prowadzeniem działalności gospodarczej	246
Bibliografia	249
Część metodyczna	251

11. Wymierny rezultat europejskiej solidarności - fundusze Unii Europejskiej - <i>Małgorzata Dziembala</i>	259
11.1. Spójność ekonomiczna, społeczna i terytorialna w UE w świetle wybranych wskaźników	260
11.2. Korzyści dla państw członkowskich wynikające z wdrażania funduszy UE	265
11.3. Polityka spójności i jej cele	267
11.4. Instrumenty i zasady polityki spójności w perspektywie finansowej 2007-2013 i 2014-2020	270
11.5. Realizacja polityki spójności w Polsce	273
Bibliografia	277
Część metodyczna	280
 12. Innowacje - czym są i jaka jest ich rola? Przykład Unii Europejskiej - <i>Anna Masłoń-Oracz, Ewa Osuch-Rak</i>	 283
12.1. Istota i klasyfikacja innowacji	284
12.2. Pojęcie innowacyjności	287
12.3. Narodowy system innowacji (NSI)	288
12.4. Polityka innowacyjna	289
12.5. Innowacje w Unii Europejskiej	291
Bibliografia	293
Część metodyczna	294
 13. Unia Europejska jako aktor globalny - <i>Dariusz Milczarek, Kamil Zajączkowski</i>	 297
13.1. Unia Europejska jako uczestnik stosunków międzynarodowych	298
13.2. Potencjał ekonomiczny UE i ekonomiczne stosunki zewnętrzne UE	301
13.3. Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa	304
13.4. Od kryzysu integracji do kryzysów w polityce zagranicznej	308
13.5. Europa traci wpływy	311
Bibliografia	314
Część metodyczna	318
 14. Unia Europejska jako aktor w regionie śródziemnomorskim - <i>Artur Adamczyk</i>	 321
14.1. Geneza polityki śródziemnomorskiej Wspólnot Europejskich	323
14.2. Partnerstwo Eurośródziemnomorskie	326
14.3. Nowa inicjatywa współpracy w regionie - Europejska Polityka Sąsiedztwa	330
14.4. Unia dla Śródziemnomorza	332
14.5. Polityka UE wobec arabskiej wiosny	333
14.6. Perspektywy polityki Unii Europejskiej w regionie śródziemnomorskim	337
14.7. Najważniejsze problemy UE w regionie śródziemnomorskim	339
Bibliografia	344
Część metodyczna	347

15. Brexit i co dalej? Perspektywy i wyzwania (dez)integracji europejskiej

-Jan Misiuna

349

15.1. Zmiana w postrzeganiu procesu integracyjnego Europy

349

15.2. Brexit - procedury, negocjacje, konsekwencje

350

15.3. Potencjalne scenariusze dalszej dezintegracji europejskiej

353

15.4. Czy dezintegracja europejska jest realna?

356

Bibliografia

358

Część metodyczna

360

oprac. BPK